

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. »GORENJEČ« stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Kako se slovenskemu narodu kri pušča.

(Dopis.)

II.

S tem so nam odvzeli vse, kar je bilo še naših tedanjih neodvisnih, samozvestnih voditeljev; doma so gospodarili oskrbniki, samostani pa so bogatili. Vse bogastvo slovenskih veleposestev in host so zapravili naši graščaki na Dunaju, višji duhovniki pa na Laškem. Drugod je bogastvo tlakarske gospode prešlo v roke meščanstva, ki je z njim ustvarilo velikansko moderno gospodarstvo, vso veliko tehnično in drugo izobraženstvo. Še leta 1850 dobljeni veliki odvezninski kapitaliji, ki so jih deloma dežele, deloma kmetje plačevali za odvezo tlake in desetine, niso služili domovini, da bi se v njej moderno uravnavala večja kmetijska gospodarstva, potem ko so se uvedli stroji in kmetovanje za veliki trg. Na Dunaju so se zapravili in poleg tega še ostale hoste, ko so železnice zblíževale naš svet z drugim.

Vsled tega imamo tako malo bogatega meščanstva, zato skoro nič industrije, zato je bogastvo naših premožkopov v rokah tujcev, zato poje danes skoraj vsemu veleposestvu na Slovenskem boben, naš kmet pa se vsled tega močno izseljuje. Po tem soditi, kako so Nemci, Francozi in Angleži silno napredovali, moramo v Avstriji sploh ravno temu hudemu puščanju najboljše krvi v 17. stoletju šteti v krivdo, da dandanes Avstrijci skoraj nič boljši nismo od najrevnejših ljudi, Špancev in Lahov, katere so duhovniki do cela izmozli. In Slovenci?

Naš graščak, kakor tudi kmet dandanes ne napreduje, ker ne more delati. Posnel je s posestva vse dobro. Francoski izseljenci — bogati menihi so mu danes nekako rešilo; ponuja in prodaja jim svoja posestva. Le dobro moderno uravnano veleposestvo tudi kmetu služi kot šola, kot gmojna podpora ni kmet veleposestniku. Okolo dobro delujočega veleposestva, ki združuje tudi kmetiji prikladno industrijo, ima tudi manjša kmetijska pogoje obstanka.

Naš meščan je zaostal, ker ni dobil dovolj premoženjskih sil iz utaplajočega se veleposestva in kjer ni dobre gospodarske podlage. Tudi šola nima dobrih tal. Po večjem mora naš meščan danes živeti iz tega, kar mu more dati kmetija, ker nima moderne izgoje, ne kapitala.

Tudi moderna obrt pri nas nima tal. In kmet v grozni izselitvi! Gospodarstvo na kmetiji razun Gorenjske razpada popolnoma. Na Gorenjskem se še drži. Pa že tu se opazuje razrahljanje kmetijskega gospodarstva. S kmetom gre naše meščanstvo v bankerot. Duhovnik mu že poje po neumnih, za nas uprav hudodelnih konsumnih društvih na kmetih »miserere«. Narod brez srednjega stanu v obrtih in rokodelstvih, a uradništva dovolj. — To naj bo naroden organizem!

Kmet išče potne liste. Ne izseljuje se samo pretežna mladež kmetije, ki drugod odhaja v mestno in industrijsko delo, ampak v velikem številu kmetijski gospodarji. V nekaterih dolenjskih, dolenještajerskih in notranjskih krajih vedno žalostno oznanja mrtvaški zvon izseljevanja, da ta zdaj ubogi v zgodovini 16. stoletja pa toliko svitel slovenski narod umira. Ven v Ameriko, na Vestfalsko! Vse vezi, ki kmeta tako trdno in v najslabših gospodarskih razmerah priklenjenega držijo na zemljo, so razvezane. Le starejše ženske, otroci in starci ostajajo doma. Število živine se manjša, z njo bogatija kmetije in z njo rodovitnost kmetijske zemlje; gnoja, pridnega obdelovanja manjka in hoste se sekajo do zadnjega stebila. Čvrst slovenski človek prodaja za ameriške dolarje svoj mozeg. Naša rasa fizično in duševno strahovito nazaduje. Gospodarstvo v najhujšem razpadanju se ne more poprijeti pri nas modernih organizacij. To je puščanje krvi, hujše od onega, ki ga je v 17. stoletju zapričela pri nas duhovščina. Kmetijsko delo oživlja človeški organizem, delo v rudokopih in tvornicah ga pa uničuje. Domu iz tujine prihajajoči vojaki so večinoma za kmetijsko delo izgubljeni. In za njimi hite novi zarodi ven v tujino za mogočnim dolarjem! —

Dolgo smo se Slovenci držali, dasi se nam je mnogo najboljše krvi v prejšnjih časih vzelo. To novodobno izseljevanje nam bo spustilo toliko krvi, da še duhovščina ne bo imela kaj izprešati iz tega ubogega organizma.

Hôtel v Vratih pod Triglavom.

Radovljiska podružnica «Slovenskega planinskega društva» je imela pred kratkim svoj občni zbor, na katerem je poročal znani, za hribolestvo velezasluzni župnik Jakob Aljaž z Dovjega o nameravani zgradbi hotela v Vratih pod Triglavom. V poročilu čitamo med drugim zanimivost, ki je v zvezi tudi z novo železnico.

Lepota Vrat je nepopisna. Baedeker pravi: «Vrata se ena najlepših dolin cele Evrope». Vrata je prišel gledat v družbi muzealnega kustosa Freyerja saksonski kralj Friderik Avgust I. 1841, se vsedel na skalo in narisal hribe (Triglav z ledenikom, Cmir, Stenar, Suhi plaz itd.). Mnogo drugih slavnih hribolezcev je občudovalo to prekrasno dolino. Ko je Tirolec stal pod Triglavovo steno, 2000 metrov navpično visoko, je rekel: «Kaj takega še Tirolci nimamo.» Cela vrsta velikanov naredi na vsakega neizbrisen vtis. To dolino še posebno oživljata Bistrica in Peričnik.

Zato se je pa pričelo misliti na to, da bi se v Vratih zgradil hotel. Zahtevajo ga tujci in domačini. Zdravnika dr. Šlajmer in dr. Gregorič sta se izrekla zanj. Dva ogrska magnata sta lani prišla s Tirolskega in rekla: «Dolina Ampezzo ni nič (ist ein Schmarn) proti Vratom. Ko bi Vrata stala na Tirolskem, bi bili notri že trije hoteli; tukaj se pa še jesti ne dobi ničesar.»

Hôtel bi se izplačal. Oddaljen bi bil le dveinpol ure od železnice, stal bi tam, kjer je koča. K o b o n o v a železnica dodelana, se bo obrnil turistovski tok proti vzhodu in v Vratih bo polno hribolezcev in letovičarjev. Zdravniki že sedaj obetajo tukaj najboljše zdravilišče, posebno za nervozne, ker je tu čisto nov svet, divja narava, vendar pa mil zrak in čista, najboljša voda, tekoča iz apnenika v tej višavi 1000 metrov nad morjem. Hôtel bo mednarodni, za vse narode.

Pogum daje gospodu predavatelju triglavska koča, katero je leta 1895 začel delati brez krajcarja in je stala 6000 gld., pa je vsa plačana in je imela letos čistega dohodka 700 goldinarjev.

Veliki načrt za 20.000 gld. zidave in 10.000 gld. oprave se je za sedaj odložil z ozirom na finance. Sklenilo pa je slovensko planinsko društvo, zidati hotel za 11.000 gld. zidave, 5000 gld. oprave, 2000 gld. dá za cesto in čez 1000 gld. se jih je že izdalo za vodovod, katerega je gospod Aljaž napravil v jeseni po vseh tehničnih zahtevah.

PODLISTEK.

Basen o mrtvaškem kostnjaku.

(Zapisal Matija Bobnar.)

Konec.

Drugi dan je šel Bovte zopet k župniku, katerega je vprašal za svet, kaj mu je storiti, ali naj gre k duhu v goste ali ne? Župnik mu reče, da bi bilo nevarno, zameriti se duhu, zato naj opravi spoved, potem naj pa gre zopet na tisto pokopališče.

Ko Bovte to storivši pride na pokopališče, sunilo ga je nekaj v prepad, pred očmi se mu zatemni in nič ni vedel, kaj se z njim godi. Naenkrat se znajde v lepi zlati palači. Prijatelj mu pride nasproti in ga pelje v hišo; kjer je bila najboljša večerja že pripravljena. Jedla in pila sta tako dobre reči in tako lepa godba jima je med jedjo igrala, da je bil Bovte ves zamaknjen. Mrtvi prijatelj pa reče Bovtetu: «Vidiš, kako dobro se meni godi, ker sem pravično živel na svetu. Krivica pa se silno težko poravnava v večnosti!» Ko je še govoril to, pride nek mož v izbo s sodom vina na rami in hoče sod na tla postaviti. Bovtetov prijatelj pa odmigne, mož zastoka in nese sod zopet nazaj pri durih vun. Potem pride žena z jerbasem kruha in ga hoče na tla zvrniti, a duh jej od-

Tudi je gospod predavatelj že v jeseni pripravil v Vratih les za hotel. Ta načrt hotela se pozneje lahko poveča in podaljša, če bo kazalo.

Ta vest gotovo razveseli vsakega hribolezca in vsakega ljubitelja slovenske domovine, katera hrani v sebi toliko čudovitih krasot, za katere smo se doslej veliko premalo brigali. Nova železnica odpre nov tok življenja, in sicer obeta biti prav mogočen po gorenjskem delu Kranjske; zatégadelj je le pozdravljati, da mislimo Slovenci na hôtel v Vratih, ker sicer bi se tam hitro ugnez-dili Nemci, ki znajo take prilike kaj izvrstno izkoristiti zase — da si potem mi Slovenci zbijamo glave, zakaj ni tuintam gospodar Slovenec, marveč tujec. Nameravana misel je lepa in domorodna; upamo, da se tudi izvrši v čast slovenskemu imenu.

V Kranju, 5. aprila.

Delegaciji se skličeta skoro gotovo na dan 6. maja.

Celjska gimnazija. «Slovenski Narod» je sprožil nasvet, naj bi štajarski Slovenci razmišljali, kako bi bilo mogoče glede na slovensko-nemško nižjo gimnazijo, ki visi vedno v zraku, priti do kakega kompromisa, ki bi ne bil Slovincem v nečast, pač pa bi omogočil to, da se ne pripeti slučaj, da pade celjska gimnazija enkrat za vselej ter da Slovenci za to ne dobimo nikakega nadomestila. Klerikalci so hitro pobrali to kost in jo sedaj glodajo ter zase delajo reklamo, češ, izdajalci so i. t. d. Ta nasvet, na katerem pa ni ničesar izdajalskega in katerega je narekovala skrb za napredek slovenskega naroda, so klerikalci porabili za svojo žlindrasto politiko. To je politika, da se je Bog usmili!

Na Tirolskem v Inomostu se bo vršil vsenemški sestanek. S 1. julijem bo začel na Tirolskem vsenemški dnevnik.

O Burih. Listi so mnenja, da je prišel nizozemski ministrski predsednik Kuyper v London posredovati za mir med Buri in Angleži.

Dopisi.

Iz selške doline. Predzadnji «Slovenski List» je prinesel dopis iz naše doline, katerega so podpisali «napredni kmetje». Ne ve se točno, kateri so ti kmetje, ki so postali v zadnjem času napredni. Članek sam na sebi nima več vrednosti, kakor prazna orehova lupina, dasi-ravno se zaletava v našega od vseh spoštovanega župana, in tudi trdijo, da se vsled tega članka tudi napadanemu

migne, in tudi ona mora kruh proč nesti. Duh pa reče Bovtetu: «Vidiš, ta dva človeka sta me na svetu goljufala pri vinu in kruhu. Zdaj pa nosita vino in kruh za mano, ko obojega več ne potrebujem. Sedaj morata to vino in kruh vedno za mano nositi, kar jim dela take bolečine, da bi rajši stokrat umrla. Pa jaz jima pomagati ne morem.

Nekaj časa sta še govorila; potem pa je Bovte rekel; da bi rad šel na svet nazaj. Duh ga zgrabi, in ga nese po zraku nazaj ter ga postavi v domačo vas. Bovte pogleda okoli sebe, pa svojega kraja več ne pozna. Iz majhne vasi postal je velik trg z lepimi hišami. Velika cerkev je stala na mestu, kjer je bila prej mala vaška cerkvice. Tudi ljudi nobenega ni poznal. Poda se v župnišče in vpraša, pri čem da je. Duhovnik pogleda v knjigo in najde zapisano, da je pred sto in enim letom izginil neki kmet Bovte, da nihče ni vedel kam. Zdaj so se Bovtetu odprle oči; spoznal je, da je bil v nebesih, kjer mu je pri eni sami večerji čas tako hitro potekel, da je med tem minulo sto let. Od tega časa je Bovte prav pobožno živel in se pripravljaj na srečno smrt. Zatorej, čitatelji teh vrstic, varujte se goljufije, kjer to vznemirja in dela hude bolečine na tem, mnogo več pa še na onem svetu.

Grmeku o postnem času ni zataknila nobena žabja koščica v grlo. To bi bilo vse, kar bi se dalo omenjati na ta dopisek, kateri nas spominja, da so se dogodile nekatere važne spremembe v naši dolini, katerih niso novice prinesle v javnost. Da ustrežemo »naprednim kmetom« prinašamo za danes nekatere spremembe. V Bukovščici, kjer se je ustanovil pred letom konsum je slovesno poginil. Kdo je največ pripomogel k temu, ne vemo. Pripoveduje se, da je moža imenovanega »lakota« vprašal neki katoliški mož: »Zakaj imaš tako široka usta?« Namesto »lakote« pa je nekdo drugi odgovoril, da ima zato široka usta, ker je šel bukovški konsum skozi nje. Zato pa še ne trdimo, da ga je »lakota« končala, ker ta se je v zadnjem času bridko pritoževal nad konsumom, v katerem so na jesen, ko se največ olja proda za zimo, nehali točiti ga. Tedaj najmlajši konsum v naši dolini je pokopan brez konjederca, ki ni imel takrat časa, ker je šel iskat v Poljansko dolino neko mlekarino ali kaj takega. Mi smo prerokovali to, kar se je zgodilo in še danes trdimo, da bode taka osoda zadela vse konsume v naši dolini. V Kropi so mu že tudi zapeli miserere. V Sorici županuje župnik kakor vemo, ne pa mladi posestnik. To je popraviti glede na dopis v »Slovenskem Listu«. Pri okrajnem cestnem odboru se je izvršila sprememba, da ni več v njem Čočovga svedra s Česnjice, kateremu ta kislina povzročuje neprestano kolcanje po županskem stoličku v selški občini. Na Bukovci začnejo delati v kratkem šolo, na Česnjici jo hočejo tudi imeti, čeravno imajo 10 minut do Železnikov, kjer je dvorazrednica. V Dražgošah lepo napreduje bralno društvo, v katerem so pošteni mladeniči in možje, kateri prirede večkrat kako veselico. V Železnikih je prevzel županstvo gospod Košmelj, posestnik tam po umrlemu Košmelju, katerega so obirali klerikalni poštenjaki na shodih in v časopisih, ko je že ležal v grobu. In v selški županiji se bodo vršile nove občinske volitve, za katere se pehajo svedci kakor muhe okrog medu, da bi dobili županstvo na Česnjico. Mi pa smo mnenja, da mora biti županstvo v Selcih, kjer je ravno središče vse občine. Sicer bomo pa videli!

K. N.

Iz Valpidocchia pri Albion (Primorsko). Na dan 19. m. m. (Sv. Jožef) je bil tukaj vihar in morje je bilo razburjeno. Vseeno sta se podala c. kr. carinskega urada vodja Alexander Schwarz in c. kr. finančni stražnik (marinar) Andrej Brussich, ker sta videla od daleč, da se večje ladje, iz tujih krajev prihajajoče proti zalivu »Canal d'Arsa«, približujejo, s svojim čolnom tem ladijam nasproti, prvič, ako bi bilo treba kakšne pomoči, in drugič, da jih preiščejo radi robe, katera plača carinski davek. Pregledala sta vse ladje. Na zadnji našla sta pri neki ladiji spodaj pod ladijinim krmilom med starimi verigami in jadri 10 kilogramov sladkorja in 5 kilogramov kave, katero robo so hoteli utihotapiti, ne da bi plačali davek. Na vprašanje, kaj je to, odgovori kapitan, da si hoče storiti vesele velikonočne praznike. Vse drugače se je izpremenila njegova radost, ko so carinarji in financarji dejali: »Daj Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega«. Revez je mogel brez usmiljenja plačati kazen in davek v znesku 67 K 20 vin. Veseli so prazniki ali dragi so.

S Štajerskega. († Kardinal Missia.) Ob krsti kardinala Missie smo štajerski Slovenci lahko ponosni. Malo izmed nas se je v zadnjem času pojavljalo večje mere talentov, dasi nas je toliko, kakor kranjskih Slovencev, ki so v tem pogledu srečnejši. A ta naš rojak Missia je bil eden večjih. Dosegel je kardinalstvo, bil voditelj avstrijske fevdalne stranke, ki je še danes v naši Cislitvaniji najmočnejša in najmerodajnejša v vladah. Knezi, grofje in bogataši naše agrarne aristokracije so se voljno uklanjali temu možu iz slovenske kmetije. Seveda je bil merodajen tudi med višjo avstrijsko duhovščino. Hodil je v šolo pri graškem nadškofu Zwergerju, a kmalu je postal mojster temu mojstru mej avstrijskim škofovstvom. Preselivši se v Ljubljano, vodil je od tu posvetne in duševne strankarje tostranske konservativne stranke. In tu na slovenskih tleh je vprizoril

v malem okviru boj, katerega sto duhovnikov in skoro gotovo deset škofov navadne mere ne bi moglo vprizoriti. To malo Slovenstvo je že zdavnaj bilo pozabljeno na sijajno zgodovino iz 16. stoletja. Bilo je odrezano po večstoletni tužni zgodovini, ki je sledila po tej dobi, od vsega omikanejšega sveta. Le boji za narodnostna vprašanja so užigali v novejšem času kake svetlejšje žarke, ali ti žarki bi bili skoraj ugasnili v gospodarski revščini naroda. Kar je po drugem omikanejšem svetu lepo živelo in se razvijalo kot svetovna ideja, boji proti duševno in gospodarsko zastarelem fevdalnemu življenju, pri nas niso mogli oživetiti z ozirom na duhovščino, katere niso lahko pogrešali v narodnostnih bojih. Tuptam so vsplamteli, a kmalu zopet zamrli. Missia je v večjem slogu jemal svojo nalogo kot katoliški škof ter uprizoril boj katoliške duhovščine proti slovenskemu posvetnjaštvu, v katerem je moralo naprednjaštvo za sabo podreti vse mostove in prav resnobno stopiti na bojna tla. V tem oziru je bil enak škofu Tomažu Hrenu v 16. do 17. stoletju. Seveda je v drugem času drugače nastopal, vodeč iz tihega zavičaja svoje sobe boje proti vsemu, kar bi služilo časovnim vprašanjem posvetnjaštva. »Sveto služimo sveti domovini«, bilo je pred njim vseh geslo. Odslej naprej se je glasilo: Vsak zase in vrag naj vzame tistega, ki pride zadnji. Vse nas je hotel spraviti pod svojo skrivljenko. Bil je strasten, a vladal je to svojo strast. Brez velike strasti voditelj ne velja ničesar. A spojena mora biti ta strast z večjo pametjo. — Kakor nekdanji ženijalen Tomaž Hren, je hotel v naših krajih papeštvu in njegovim političnim idejam ustvariti prepornišno spremstvo. Ozire na narodnostne boje je potisnil v stran. Stremil je po uresničenju idej svoje hierarhije. Pardona ni jemal, tudi ga ni dajal. Nižja duhovščina je morala stopiti v vrste, katere je on delal, in bojevati se, kakor je on veleval. In segal je z neusmiljeno roko v topla gnezda župnišč, ljubezni do lepega spola je bilo v njih pod njegovim nadzorstvom manj. »Inter arma musae silent«, je marsikateri izdihnil. Vsakdo je moral storiti kot vojak političnih bojev svojo dolžnost, potem se mu je že kaj izpregledalo. Konec pride.

Zopet okrajna bolniška blagajna v Kranju.

Oni elementi, ki so hoteli okrajno bolniško blagajno zavratno naskočiti in jo dobiti v svoje roke, se kar ne morejo pomiriti. Napravili so pritožbo proti odgoditvi volitve in človek bi mislil, da bodo sedaj lepo čakali, da se reši njih zadeva instančnim potom. Prva instanca je že odbila pritožbo in načelnistvo prav mirno pričakuje nadaljnjih razsod. Ne tako nasprotniki. V zadnjem »Slovenskem Listu« razpravljajo zopet v strašno dolgem in še bolj dolgočasnem članku vprašanje: »Zakaj so se volitve v okrajno bolniško blagajno v Kranju odložile na nedoločen čas?«

Po dolгих litanijah nam podajo šele na koncu svojega obsežnega članka kratek odgovor: Volitve se dne 2. marca niso vršile, ker so nasprotniki imeli več vpisanih delavcev, tedaj večino, ker liberalni delodajalci v soboto 1. marca do 12. ure velike večine svojih na novo najetih delavcev niso imeli vpisanih in ker jim je bilo pozneje nemogoče jih še naznaniti, kajti nasprotnikom je bilo znano število zadnjega zapisanega delavca! V tolažbo naj povemo radovednim gospodom, da jesamo eden liberalen delodajalec naznanil pismeno še pred pol 12. uro toliko delavcev, da bi liberalni delegatski kandidati prodrli drugi dan z lahkoto tudi z več kakor s sto glasovi večine. Da pa blagajniku ni bilo mogoče do 12. ure vpisati v knjigo več sto še le v soboto po 9. uri naznanjenih delavcev, če bi imel tudi deset rok, je samobsebi umevno. S tem smo takoj ovrgli jalovo nasprotno trditev in ker smo že na dolgo in široko razpravljali o pravih nagibih, kateri so napotili načelnistvo k preložitvi volitve z ozirom na koristi blagajne, bi slednjič lahko prezrli vsa druga izvajanja, če ne bi nasprotniki nagromadili v onem članku nekaj neresnic, katere treba popraviti.

birati glasovnice za liberalne kandidate, zakaj bi Kosa tega ne smela; če sta črna dva, zakaj bi ne bil še tretji? Mnogo lepše bi se slišalo to čivkanje, ko bi vsaj povedala ime liberalnega učitelja, ki je pobiral glasovnice od gostilne do gostilne. Morda nam še postržeta. Če bota prihodnjič zopet tako slabo krožila, jima bomo zopet nastavi limanice in ju spet za kazen vtaknili v kletko. Dotlej pa zdravstvujta, Koska dva, zelenokljuni v Cerkljah in »zaspani« v Vokljem. Slednji je sicer občespoštovan, kakor trdi »Slov. List«, a kljub temu eden najslabših učiteljev v kranjski okolici. »Pleši, pleši, črni kos!« pravi jo gospod. In Kos stori to prav lahko, kajti on ni bos, ampak nosi — meksikajnerce.

Slovensko planinsko društvo je imelo v Ljubljani pred kratkim svoj občni zbor. Vseh članov ima 1436 in osem podružnic. Zadnje leto so bile otvorene tri nove društvene koče, namreč na Begunjsčici, na Krnu in Zahomska koča. Društvo nastopa desetletnico svojega obstanka z velikim dejanjem, z otvoritvijo planinskega hotela v romantičnih Vratih. V minulem društvenem letu je bilo 27.054 kron dohodkov, in 24.113 kron stroškov. Društvo sezida v kratkem tudi kočo na Golici.

Križem sveta.

Razne vesti. Na Reki štrajkajo vsi pristaniški vozaški delavci. Istotako stavkajo tudi kurjači in delavci na ladjah. Stavkujočih je okoli 2000. Vojaštvo je pripravljeno. — Iz Macedonije in Albanije prihajajo poročila o zelo nevarnem gibanju, katerega so kriva zlasti turska oblastva. — V nemških vestfalskih premogokopih je bilo odpuščeno 20.000 premogarjev. Razburjenost med premogarji je velika. — V Elberfeldu je napravil slepec Karol Schwittbetz zrelostni izpit (maturu) z odliko.

Kolera in kuga. V Egiptu je umrlo zadnji teden nad 2000 oseb za kolero. V Indiji pa razsaja kuga tako grozovito, da umrje na mesec povprečno 70.000 oseb.

O razglednicah.

Poučen spis za vsakogar, ki se zanima za razglednice ali ima kakorkoli opraviti z njimi.

Kdo se še ne spominja, s kakim navdušenjem se je zanimal za razglednice še pred malo leti ves svet? Hitro se je tudi prebivalstvo naših krajev povsod udalo mogočnemu vplivu razgledničnega športa. Zato gotovo ne bo odveč in brez pomena, ako se nazadnje tudi kak Slovenec spomni razglednic z daljšim spisom. Ker ima na Slovenskem Gorenjska najlepše pokrajine, katerih podobe na tisočih in tisočih razglednicah romajo in bodo še romale vsako leto križem sveta, naj naš ljubi »Gorenjec« prvi obelodani tak spis, in sicer naj ga prinese tam zadej za političnim delom, da morda ne bo preveč napoti kakemu nasprotniku; zakaj vsaka stvar na svetu ima svoje nasprotnike in tako jih imajo tudi nedolžne razglednice. A o tem hočem izpregovoriti nekoliko na koncu spisa, zdaj pa preidem k stvari, kakor jo kaže naslov:

Pred kakimi šestimi leti Slovenci še nismo poznali izraza »razglednica«, zdaj pa že vsak solarček na deželi lahko ve, da so razglednice take dopisnice, na katerih so vpodobljeni razgledi na razne kraje ali bolj ob kratkem rečeno: dopisnice s krajevnimi podobami. Preje se je le v večjih mestih poleg pismenih papirjev s krajevnimi podobami dobila tuintam tudi kaka razglednica, leta 1896 pa so se kar naenkrat pojavile v prodajalnicah po mestih in trgih raznovrstne razglednice, ki so se potem od leta do leta množile v vedno krasnejših in različnejših izdelavah. Iz mest so se razglednice hitro razširile tudi po deželi, in dandanes se skoro že ne najde skromne gorske župnijske vasi brez njih. Razpečevalci razglednic prodajajo tudi take knjige, v katerih se zbirajo in hranijo razglednice. Imenujemo jih »zbornike razglednic«.

V prvih letih, ko so prišle razglednice v promet, nabirali so jih strastno mladi in stari, posebno marljivo in vztrajno pa jih je nabirala mladina boljših meščanskih stanov. Težko bi bil takrat našel imovitejšo in uglednejšo meščansko rodbino, v kateri bi eden ali pa še celo več njenih članov ne nabiralo razglednic. Pri vsakem obisku v takih družinah so prišle na razgovor gotovo tudi raz-

glednice. Prijatelji in prijateljice, znanci in znanke so se v tistem času ravno zaradi razglednic obiskovali prav pogostoma, prinašali svoje razglednične zbirke s seboj, jih skupno pregledovali ter primerjali, kateri in katera ima lepšo in imenitnejšo zbirko. Čimbolj od daleč in čimbolj od znamenite osebe je bila dobljena kaka razglednica, tem dragocenejša je bila in tem odličnejši prostor je dobila v zborniku. Navdušeni nabiranci spomnili so se zopet svojih že davno pozabljenih, v tujini živečih rojakov, jih poiskali s pismi ter prosili za ondotne razglednice, in ako se je kak njihov sorodnik ali znanec odpravil v bolj oddaljene kraje, obsipali so ga od vseh strani s prošnjami: »Pošljite nam razglednic!« »Pošlji nam razglednic!«

Tudi med nižjimi in revnejšimi sloji je zavladalo veliko zanimanje za razglednice, in sploh se je sukalo skoro vse tedanje moderno življenje okrog razglednic: prijateljski dopisovanje in pismeno pozdravljanje se je vršilo večjidel le po njih, tovarnarji, trgovci in gostilničarji so jih uporabljali za reklame, po večjih mestih so prirejali z njimi krasne razstave in večji narodi so začeli izdajati tudi posebne časopise o njih. Pisatelji in časnikarji so po vsi pravici imenovali takratni čas »doba razglednic«, nekateri šaljevci pa so uganjali vsakovrstne burke ter delali dobre in slabe dovtype o razgledničnem vrvenju.

Izdelovalci, založniki, posebno pa prodajalci razglednic so delali povsod prav dobre kupčije in če pomislimo, da so prodajali razglednice najceneje po 10 novčičev, a stale so jih pri večjih naročbah le po 2—4 novčiče, so dosegli pri tem tudi izdaten dobiček. Zlasti v letoviščih, kjer se shajajo razni tujci, je bil v poletnih dobah promet z razglednicami zelo živahen. Znan mi je trgovec na Bledu, ki je v enem samem poletju prodal okoli 12 tisoč razglednic.

Sedaj se je prvotno velikansko navdušenje za razglednice že precej ohladilo in nekateri prorokujejo, da bode v nekaj letih popolnoma prejenjal razglednični promet kakor skoro vsaka taka moderna naprava, ki služi bolj potratnosti nego koristi. Ali po mojem mnenju se bodo razglednice še tudi za naprej vedno dobro prodajale, če tudi jih občinstvo več ne bode kupovalo s tisto vnemo in v toliki množini kakor v prvih letih, kajti razglednice niso le zabavnega, temveč tudi praktičnega in znanstvenega pomena! Se nadaljuje.

Domača knjižnica.

»Matica Hrvatska« je ravnokar doposlala svojim članom kot društveni dar devetero zares krasnih knjig z mnogimi slikami in sicer: 1. Gjurašin: Ptice II., 2. Maruić: Judita, 3. Klaić: Krčki knezovi Frankopani I., 4. Turgenjev: Pripovedi. IV. (Slav. knjiž. IX.), 5. Novak: Dva svijeta, 6. Velikanović: Otmica, 7. Draženović: Povjest jednoga vjenčanja, 8. Kuzmanović: Vitopir, 9. V. T. B.: U malome svietu. V izloznom oknu knjigotržnice g. K. Floriana so razstavljene te knjige jako okusno vezane. Ako želi kdo naknadno pristopiti »Hrvatski Matici«, dobi lahko knjige pri tukajšnjem poverjeniku g. Fr. Gärtnerju. Letnina znaša 6 K za nevezane, 14 K za vezane knjige. Vse te knjige veljajo nevezane v knjigotržtvu posamezno kupljene 21 K. Žal, da nam pomanjkanje prostora ne dopušča prinesiti ocene.

Današnji številki je priložen oglas tvrdke Henrik Suttner, urar v Kranju.

Listnica uredništva.

Dopis iz Šenčurja kot odgovor na »Slovenski List« o zadevi vogljanskih občinskih volitev pride prihodnjič. — Gosp. N. A.: Vaš dopis smo dobili šele danes zjutraj, torej prepozno za današnjo številko. Pride prihodnjič. Zdravi!

Soba s popolno opravo in hrano se oddaja.

Kje? pove iz prijaznosti upravnštvo »Gorenjca«.

«Slovenski List» trdi, da delavstvo s sedanjimi razmerami pri blagajni po veliki večini ni zadovoljno, in pravi, da to priznava indirektno sam «Gorenjec» od 8. marca s tem, ker govori o «sedanjem strogem blagajniku». Druzega uzroka nezadovoljnosti ne navaja in mi bi bili prav hvaležni nasprotnikom, ako bi nam podali bolj «direktne» razloge, da bi potem vsaj lahko presojali, ali nekaterim delavcem sploh ne ugajajo blagajniške razmere ali le «strogi blagajnik» ne, ki mora vsled svoje prisega postopati sporazumno z načelništvom strogo po postavnih predpisih in to zlasti pri izplačilih. Malomarnežem seveda kaj tacega ne ugaja, stalno nastavljeni delavci pa cenijo skrbno in točno poslovanje in to posebno starejši uslužbenci, ki se še spominjajo početka tega zavoda, ko so v boleznih šestokrat zaman trkali na vrata prazne blagajne. Sicer se pa vsak delavec, katerega zahtevi blagajna ne ugotovi, lahko pritoži na c. kr. okr. glavarstvo ali na razsodišče. Le vprašajte, koliko taci pritožbe se je podalo in če so se sploh podale, v koliko so bile opravljene!

Tudi večina delodajalcev ni zadovoljna, piše «Slovenski List». Kako je z večino se bo kmalu pokazalo. Gotovo so med delodajalci tudi nezadovoljneži; največ taki, ki redno ne naznanjajo svojih delavcev, potem politični in osebni nasprotniki blagajničnih funkcionarjev, a nihče se ne more opravičeno pritožiti radi poslovanja v blagajni. Potrudite se le k največjim delodajalcem k gg. Majdiču, Pavšlarju, Pollaku, tudi Zebretu i. dr. Priznati vam bodo morali, da blagajna stori kar more.

Nadalje beremo v «Slovenskem Listu», da je nek zidarski mojster, ko je glavarstvo odbilo preložitve volitve, najel vse svoje delavce, katere rabi po letu, jim dal primerno delo v Pavšlarjevem kamenolomu ter jih vpisal v bolniško blagajno, da bi bila s tem zagotovljena zmaga «pravi delavski struji». V čem je obstajalo to «primerno» delo, smo v «Gorenjcu» že popisali. Pripomnimo naj le še toliko, da ima dotični mojster po leti navadno 20—25 zidarjev in delavcev, enkrat jih je imel 40, a 28. febr. in 1. marca priglasi jih je krog 300, tedaj več ko desetkrat toliko, kolikor jih navadno rabi za časa največjega dela. To je tedaj tista «prava delavska struja», ki je obstajala iz različnih rokodelcev, kmečkih posestnikov, navadnih delavcev pa tudi — postopačev! V nedeljo 2. marca se je imela vršiti volitev in v ponedeljek so bili že vsi ti delavci odglašeni. Namen je bil prepozoren. Nasprotniki so dobro vedeli, da pri normalnih razmerah ne morejo zmagati, zato so najemali delavce in liberalni delodajalci, prisiljeni po nasprotnikih, so postopali istotako.

Toliko se nam je zdelo potrebno povedati, na druga zavijanja v «Slovenskem Listu» se pa ne oziramo. Iz razlogov že večkrat navedenih, je načelnštvo odgodilo volitev. Nihče ni bil s tem ukrepom bolj zadovoljen, kakor starejši stalno nastavljeni delavci, ki so se prišli zahvaljevati načelnštvu, ker je varovalo koristi blagajne. In mej njimi so bili tudi delavci nasprotnih delodajalcev... S tem je povedano vse!

Novičar.

Na Gorenjskem.

Velikonočna procesija se je vršila v soboto zvečer po običajnem vzporedju ob mnogobrojni udeležbi pobožnega pa tudi radovednega občinstva. Pa prepustimo popis kolegu «Slovincu»: «Še nikoli se ni tako slovesno izvršila velikonočna procesija, kakor letos. Udeležila se je procesije vsa požarna bramba z mestno godbo, mnogo c. kr. uradništva, in kar je bilo najlepše in prvič, okoli 500 svetilcev in svetilk, ki so svetili pred Najsvetejšim. Bili so deloma iz Marijine družbe, deloma udje bratovščine sv. Rešnjega Telesa.» Če številke povsem ne soglašajo, zagovarja naj to klerikalni tovariš.

Zadnji «Slovenski List» je zopet prihranil prav mnogo prostora za odpadke iz Kranja. Med drugim omenja, da je mnogo liberalnih podpornikov odstopilo

od godbenega društva, ker je odbor zaradi neke nepravilnosti **moral** napraviti ovadbo. No, pred sodiščem se bo prav kmalu pokazalo, v koliko je bil odbor «primoran» k temu koraku. Če odbor iz osebnega sovraštva dela neumnosti, primite njega, ne pa ljudi, ki z vso zadevo nimajo ničesar opraviti. — Povprašujejo tudi, zakaj so se mestni očetje premislili mesto električno razsvetliti. Na to vprašanje bomo takoj odgovorili, ko nam bo Koblar pojasnil, zakaj ne vpelje električne luči v cerkev, kakor je nameraval. — Govoreč o volitvah in trgovsko in obrtno zbornico, pripoveduje «Slovenski List», da so se vsedli preprosti ljudje kalinu na lim. Dosedaj smo vedno mislili, da se le kalini vsedajo na lim. Dopisnik iz Kranja je drugega mnenja. Že ve zakaj.

Volitev delegatov in zastopnikov okrajne bolniške blagajne v Kranju vrši se za občino Kranj dne 13. t. m. točno ob polenajstih dopoldne v mestni ubožnici v Pungratu.

V dijaški kuhinji v Kranju se je izdalo za mesec marec 1805 kosil in 1782 večerij ter se plačalo za nje K 574:84.

Volitve. V zdravstvene distriktne odbore političnega okraja kranjskega so izvoljeni naslednji gospodje, in sicer v zastop kranjski: Fran Krenner predsednikom, dr. Valentin Štampilhar njegovim namestnikom, oba v Kranju; za zastop škofjeloški: Lovro Sušnik v Škofji Loki predsednikom, Franc Dolenc v Stari Loki njegovim namestnikom; v zastop Železniki: Franc Košmelj v Železnikih predsednikom, Franc Demšar v Zalemlogu njegovim namestnikom; v zastop cerkljanski: Jakob Koželj v Olševku predsednikom in Franc Okorn v Šenčurju njegovim namestnikom.

Iz Škofje Loke se nam piše: Na Velikonočni ponedeljek je priredila tukajšnja čitalnica veselico, ki se je vobče kaj dobro sponesla. Udeležba je bila mnogobrojna, opaziti je bilo tujcev, pa tudi dokaj domačega odličnega občinstva. Na sporedu je bila kot prva točka R. Murnik-ova enodejanka «Napoleonov samovar». Upriporila se je igra jako dobro. Osobito sta ugajali Ambrozija (gospica Jerica Dolenčeva) in Ljudmila (gospica Antonija Jesenkova). Omenjeni gospici sta dobili v zahvalo za trudapolno sodelovanje od čitalniškega odbora dva krasna šopka v dar. Pa tudi moški igralci so igrali povoljno. Odlikoval se je med njimi Peter Neroda (gospod J. Karlin). Senčne podobe so vzbujale med občinstvom mnogo smeha; posebno prizor «Pri zdravniku» je vzbudil uprav homerično veselost. Temu je sledila mladini najljubša programova točka: ples. Dokaz temu, da smo se jako pozno v noč razšli s iskreno željo, naj bi čitalnica v kratkem zopet priredila tako zabaven večer. — Pri tej priliki bodi omenjeno, da bo praznovala tukajšnja čitalnica letošnje leto štiridesetletnico, o čemer Vam, gospod urednik, pravočasno poročam obširnejše.

Občinski odbor škofjeloški je imel v četrtek, 3. aprila svojo sejo. (Kakor znano, je bila seja šele v tretjič sklepčna.) Obširnejše poročilo v prihodnji številki.

Otrok utonil. Dne 26. m. m. po šestih zvečer je pogrešil kajžar Janez Rant v Zalemlogu o okraju Škofja Loka svojega petletnega sina Jakoba. V spremstvu več oseb je šel iskat otroka in ga našel končno v potoku Davča mrtvega.

Dva kosa. «Lepo poje črni kos», pravi narodna pesem, po kranjski okolici pa frčita dva kosa, ki sta sicer črna — prvi je kapelan, drugega značilna barva se kaže na zamazanem «krogelcu» —, ki pa glede lepega petja ne moreta konkurirati z rumenokljunim ptičem. Oglašati sta se začela — je pač spomlad! — v zadnjem «Slovenskem Listu». Prvi, cerkljanski Kos ni zadovoljen, ker smo povedali, da je prišel na «Staro pošto» agitirat v takem stanju, ki nič kaj ne pristojata duhovnemu gospodu, drugi Kos, razboriti vzgojevalatelj nadebudne volkijanske mladine, se pa čuti užaljenega, ker smo mu nasvetovali, da naj se raje briga za svoje razposajene šolarčke, kakor pa za volitve. Ker pa ne moreta odgoriti nič pametnega, zvižgati oba Kosa eno in isto v kranjskem farovžu priučeno «vižo»: če neki učitelj tam blizu Kranja sme od gostilne do gostilne po-

Gospodarske stvari.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu marcu 1902 je vložilo 266 strank K 75.104.44, dvignilo pa 349 strank K 58.799.65, 6 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil K 9.000.—. Stanje vlog iznaša K 2.781.352.91, stanje hipotečnih posojil K 1.758.759.86 in denarni promet K 194.703.09.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu marcu je 213 strank vložilo K 56.002.12, 201 strank dvignilo K 35.082.11; 28 strankam se je izplačalo posojil K 31.990.—. Denarni promet K 243.516.35.

Posojilnica v Radovljici je imela v prvem četrtletju dvanajstega upravnega leta denarnega prometa K 571.538.08, vložilo se je K 107.183.97, dvignilo pa se je K 92.299.83. Novih posojil se je izplačalo K 50.570.— vrnilo pa se je 46.109.— kron. Stanje hranilnih vlog K 1.213.084.52. Stanje danih posojil K 997.325.16. Stanje rezervnih zakladov K 36.673.06.

Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki. V mesecu marcu je vložilo 86 strank K 21.505.13, dvignilo 42 strank K 10.505.75, izplačalo se je posojil 11 strankam K 17.380.—. Stanje hranilnih vlog K 305.327.44. Stanje posojil K 226.298.87. Denarni promet K 58.722.60.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu marcu 1902 je 93 strank vložilo 31.703.83 kron, 39 strank je vzdignilo 14.139.95 K, 18 strankam se je izplačalo posojil 34.200.—. Stanje vlog K 411.146.28. Stanje posojil 135.901.70. Denarni promet 133.384.98 kron.

Loterijska srečka dne 29. marca t. l.

Gradec: 39 75 69 66 8

Tedenski sejem v Kranju dne 1. t. m.

Prignalo se je 160 glav goveje živine, 8 telet, 14 prašičev, — ovac, — koze, — buš. — 50 kg: pšenice K 9.—, prosa K 6.50, ovska K 7.50, rži K 7.50, ajde K 6.50, ječmena K 7.50, krompirja K 1.50.

Darila.

G. Rudolf Kokalj, blagajnik okrajne bolniške blagajne v Kranju, nam je poslal 100 K kot piruhe za Dijaško kuhinjo v Kranju, katere mu je izročil g. Ivan Zupan, posestnik in usnjar v Kranju, Savko predmestje, h. št. 33 za odstop proti njemu vložene tožbe radi častikraje. — G. darovatelju izreka iskreno zahvalo odbor dijaške kuhinje v Kranju.

Zaloga „Belske kisle vode“

(Vellacher Sauerbrunnen)

3—7

pri Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Železnato vino

krepča malokrvne, nervozne in slabotne osebe

LEKARJA Piccoli - ja v Ljubljani.

Dobiva se v lekarnah

Edina zaloga na Kranjskem lekarna Piccoli pri Angelu Ljubljana dunajska cesta.

Pollitrška steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar GABRIEL PICCOLI v Ljubljani točno, ako se mu pošlje 166a—29 znesek po poštne povzetju.

Vabilo k rednemu zborovanju

okrajne bolniške blagajne

ki se bo vršilo

v nedeljo, dne 13. aprila 1902

ob polenajstih dopoldne

v mestni ubožnici v Pungratu.

Dnevni red:

1. Volitev 6 zastopnikov.
2. Volitev 35 odposlancev.

Načelnništvo okr. bolniške blagajne v Kranju
dne 4. aprila 1902.

Načelnik:
CIRIL PIRC.

Doktorja pl. Trnkoczyja

preizkušena zdravilna in redilna sredstva, preizkušena 167—14 že mnogo let, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštanim povzajem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Želodčne kapljice. Izorno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolest utesujoče, tek vzbuja, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice odvajalne, želodec čistilne. Čistijo želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasane želodca brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Skatlja 42 h, šest skatlje 2 K 10 h. — Pocukrene kroglice. Skatlj 80 h, tri skatlje 2 K.

Prsni, plučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen za lahko razvarljivim apnenim železom, utesuje kašelj, razvarja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utesujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Varstvena znamka.

Tinktura za kurja očesa,

Preizkušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, zulu in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev i. t. d. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkoczyja redilne priprave za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljavan, kadar krave nočejo zreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Prašičji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dijetelčno sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, sluzi za tvorbo mesa in tolsce. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Želi kdo samo en kos od teh sredstev, tedaj se tudi omenjeni en kos pošlje takoj s poštne povzajem.

Varstvena znamka.

Svarilo.

Ker se o meni in o mojem obrtu razširjajo različne neosnovane govorice, kakor n. pr. da moj kruh ni čeden i. t. d., naznanjam, da bodem proti vsakemu, ki bo take lažnive in obrekovalne vesti trosil okrog, takoj sodnijsko postopal.

Peter Alešovec

posestnik in pekovski mojster
v Tupaličah pri Kranju.

52—2

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 109—41

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

FRAN DETTER LJUBLJANA
na Starem trgu šte. 1

Prva in najstarejša 156—30

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, ki se dobivajo v zlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

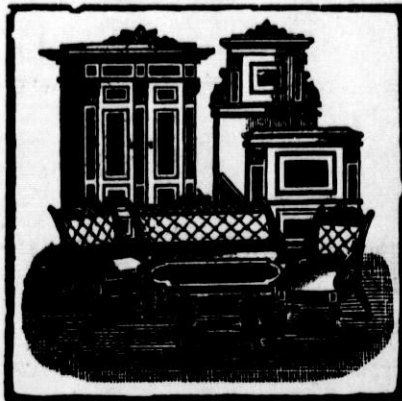
141
I. letnik „Gorenjca“ 1900

(52 števil)

se odda za K 4.—.

Kje? pove upravništvo „Gorenjca“.

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, zaloga
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob.
otročjih vozilcev, naslonjcev, poti-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 54—51

po najnižjih cenah.

Ceniki s 300 podobami pošlje
zastoj in poštnine prosti.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

G. Tönnies

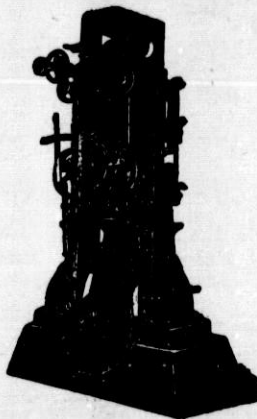
Ljubljana 66—49

tovarna za stroje, železo
in kovinolinica

priporoča kot posebnost vse vrste

žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ame-
rikanske turbine, bencin-
motore in parostroje.

Najboljša kavina primes

je in ostane

Tschinkel^{na} kavin zdrob

v

28—10

Ljubljani.

FRANJA MERŠOL

LJUBLJANA, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin ter raznega drobnega blaga — po zelo zmernih cenah. 158-29

Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsakršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Lekarna „pri zlatem orlu“

Ljubljana, Jurčičev trg 2

M. ph. Mardetschläger, lekar in kemik, J. SVOBODE nasl. 80—51 čevljarski most.

Kupite ali naročite po pošti iz te lekarnе sledeča pripoznana domača sredstva:

Dunajske želodečne srčne kapljice, krč tolažljive, 1 steklenica 20 h, 6 stekl. 1 K.

Želodečne kapljice. 1 stekl. 20 h, 3 stekl. 1 K.

Odvajalne kroglice, v plehastih škatuljah à 40 h, 3 škatlje 1 K. Tinktura zoper kurja očesa in flašter zoper kurja očesa in trdo kožo à 40 h, 60 h, 80 h.

Fluid za vnanje drgnjenje, zoper trganje, pomirljivo sredstvo 1 steklenica 1 K.

Trpotčev sok, kašelj pomirljiv, 1 stekl. 1 K.

Prašek zoper kašelj, sliz razkrajajoč, 1 škat. 40 h in 1 K.

Železo-kroglice v sladkorju ali oblatih delajo in pomnožujejo kri, 1 K in 2 K.

Kina-železo-Malaga za slabotne in bolne osebe, 1 stekl. 2 K.

Kapljice za zobe, pomirljivo sredstvo, steklenica 20 h in 40 h.

Najboljše in pravo ribje olje, steklenica 70 h in 1 K, pri odkupu 6 steklenic zaračuni se samo 5 steklenic.

Nadalje se priporoča redilna štupa za živino, za rogato, za prašiče in konje v škatuljah 60 h in odprto pol kile 1 K.

Dva šivalna stroja

(Singerjeva)

eden za šivilje 20 K, drugi za krojače 50 K.

oba v dobrem stanju

50—2

oddasta se pri *Ferdinandu Sajovicu v Kranju.*

Št. 404

54—2

Razglas.

Za zgradbo nove klavnice v Kranju

oddalo se bode sledeče delo:

a) Uravnava terena s K 379.—

b) Zgradba klavnice > 33.454.—

c) Kanalizacija > 1100.—

d) Notranja oprava > 7226.45

v skupni svoti K 42.159.45

Pismene, postavno kolekovane ponudbe, v katerih je ponudene svote s številko in besedami zaznamovati, so do 8. aprila 1902 opoldne pri podpisnem mestnem predstojništvu s 5 odstotno varščino ponudene svote izročiti s pristavkom, da ponudnik stavbene pogoje pozna in se istim brez ugovora podvrže.

Načrti, troškovniki in pogoji so v uradnih urah vsakemu v občinskem uradu na razpolago.

Mestno predstojništvo v Kranju

22. marca 1902.

Najceneji in najboljši poljedelski stroji

dobé se pri

Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vedno velika zaloga gepeljnov, slamo-reznic, mlatilnic, čistilnic, jeklenih plugov in sploh vse potrebščine za poljedelstvo. 69—50

Tudi vsakovrstna železnina kakor železo, traverze, železniške šine, kuhinjska oprava, razno orodje za rokodelce i. t. d.

Zaradi popolne

opustitve trgovine

se je pričela dne 11. novembra 1901.

Velika prodaja blaga

v Kranju „Pri novi tovarni“

nasproti Puppo-tove špecerijske trgovine.

Cene so tako izvanredno nizke za dobro in frišno blago, da bo še sedaj bogata zaloga raznega volnatega ženskega blaga, pisanega barhanta, moškega loškega in brnskega sukna, štrikanih srajc, tepihov i. t. d. v kratkem izbrana, naj torej

nikdo te prilike ne zamudi

komur je ležeče

189-22

3.10 m moškega sukna izvrstno blago za celo obleko glđ. 4.50

7 krat 78 cm to je za celo žensko lodnato obleko . . . 1.40

pisane lepe barhante 78 cm za 12—16 kr.

> > flanele 78 > > 20—22 >

> > barhanste rute kos > 19 >

> > žepne rute 3 >

cajga za cele možke hlače za komaj 52 >

kupiti, posebno, ko ima vsak pravico

blago, s katerim ni zadovoljen

nazaj prnesti.

Občinski tajnik

ki je ob enem tajnik slovenske posojilnice v Šmihelu pri Pliberku

se takoj sprejme.

Prosilci morajo biti slovenske narodnosti, zmožni slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi. Urađuje se slovensko. Plače je 720 K od občine, 240 K od posojilnice in gotovega postranskega zaslužka čez 100 kron, skupaj 1060 kron na leto. Prošnje najse pošiljajo na

županstvo Bistrica

45—3

pri Pliberku na Koroškem.

J. RUDOLF, župan.

Naprodaj je več novih in rabljenih

HARMONIK

nemškega in dunajskega sistema. Kje se zve v
upravnistvu „Gorenjca“.

1—14

Andrej Boucon

159-30 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE

in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, kise izvršujejo
natančno po naročilu.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in po najnižjih
cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastoni in
frankovano.

Glinaste peči,
štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, trpežne in cene
priporoča prva in največja

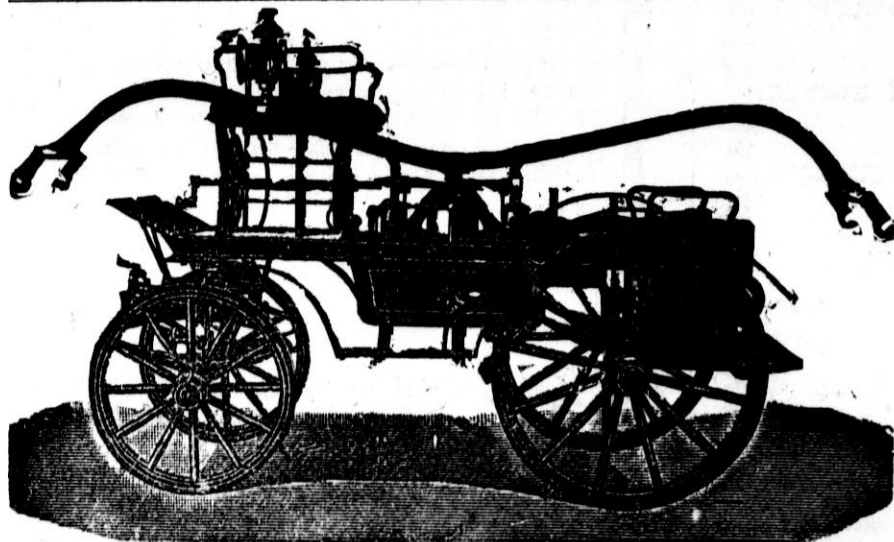
tovarna

pečij in glinastih izdelkov

August Drelse

73—48

v Ljubljani.

Vnovič znižane cene!

Poljedelski stroji vsake vrste, po-
sebnost priznana najboljši gepeljni,
mlatilnice in slamoreznice.

Pluge, železne, katere ni treba
držati in s katerimi se lahko
orjejo tudi ozki kraji po gl. 30-

Brane za travnike in njive.

Trombe za vodo in gnojnico vsake vrste.

Cevi za vodovode in vodnjake, najceneje.

Klinje, jermena in drugi posamezni deli za stroje
se dobijo v najboljši izvršitvi v skladišču 108—40

Fran Zeman

v Ljubljani, Poljanska cesta št. 24 („pri Korenu“)

Tvrdka R. MIKLAUC

LJUBLJANA, Špitalske ulice šte. 5

naznani, da je že popolnoma založena s

spomladanskim blagom.

Posebno omeni o svoji jako veliki sukneni zalogi
za moške, kakor kamgarn, štof, ševiot, gorenjsko
sukno i. t. d., katero blago prodaja po krojaških
cenah, toraj cenejši kakor povsod drugod.

Omenim nadalje tudi, da je v zalogi najnovejše
blago za ženske obleke v vseh barvah in cenah od 30
kr. naprej. Tudi imam prav lepe parhete, kambrike,
kotenine, cvilb za postelje, koce, odeje i. t. d.

V vseh vrstah rut vedno zadnje novosti. Toraj
povabim sl. občinstvo na nakup, da se prepriča o posebno
ugodnih cenah, o dobrem blagu in prijazni potrditvi.

172—50

Splošnovanjem R. Miklauc.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajline mize, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne
križe, štedilnike i. t. d. 85—46

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Č. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnice,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporoča 13—11

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
zmrazlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno.
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

